

Становище на Европейския икономически и социален комитет относно „Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета и Европейския икономически и социален комитет „Подобряване на защитата на лицата, сигнализиращи за нередности, на равнището на ЕС“

(COM(2018) 214 final)

и относно „Предложение за директива на Европейския парламент и на Съвета относно защитата на лица, подаващи сигнали за нарушения на правото на Съюза“

(COM(2018) 218 final)

(2019/C 62/26)

Докладчик: **Franca SALIS-MADINIER**

Консултация	Европейски парламент, 28.5.2018 г. Съвет на Европейския съюз, 29.5.2018 г. Европейска комисия, 18.6.2018 г.
Правно основание	Член 43, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз
Компетентна секция	„Заетост, социални въпроси и гражданство“
Приемане от секцията	26.9.2018 г.
Дата на приемането на пленарна сесия	18.10.2018 г.
Пленарна сесия №	538
Резултат от гласуването („за“/„против“/„въздържал се“)	158/77/15

1. Заключение и препоръки

- 1.1. ЕИСК счита, че защитата на лицата, сигнализиращи за нередности, е важен инструмент не само защото защитава лицата, сигнализиращи за нередности, но и защото подпомага дружествата да се справят по-добре с незаконни и неетични действия.
- 1.2. ЕИСК оценява факта, че някои предприятия са въвели процедури, насочени към защита на лицата, подаващи сигнали за нередности, и че 10 от 28-те държави членки вече са въвели всеобхватни рамки за защита на лицата, подаващи сигнали.
- 1.3. ЕИСК счита, че обхватът на директивата следва да бъде оценяван въз основа на оценката на прилагането ѝ и че би трябвало да бъде достатъчно широк, за да защитава общия интерес.
- 1.4. ЕИСК призовава Комисията да преразгледа правното основание на директивата, за да бъдат включени и правата на работниците във връзка с член 153 от Договора за функционирането на ЕС (ДФЕС).
- 1.5. Бившите служители, синдикалните представители на работниците и юридическите лица по член 3 трябва да могат да сигнализират, като се ползват от една и съща защита; те трябва да бъдат изброени ясно в член 2 от тази директива.
- 1.6. ЕИСК препоръчва (член 13) двустепенна процедура за сигнализиране за нередности, която позволява на лицето, подало сигнал за нередност, по свой избор да използва вътрешна процедура или компетентните органи, а след това, според случая, гражданското общество/медиите с цел справедливост и правна сигурност.
- 1.7. Комитетът препоръчва лицата, сигнализиращи за нередности, да могат да се обръщат към синдикалните представители на всеки етап от сигнализирането и тези представители да могат да ги представляват и да ги съветват и подкрепят.
- 1.8. Директивата трябва да насърчава по-ясно договарянето по вътрешния механизъм за сигнализиране за нередности като предмет на социален диалог със синдикалните представители на работниците в съответствие с препоръката на Съвета на Европа от 2014 г. и доклада на Европейския парламент от 2017 г.

- 1.9. ЕИСК препоръчва в случай на разкриване на самоличността на сигнализиращо за нередности лице, подало сигнал анонимно, то да има право на защита, предоставена от директивата.
- 1.10. ЕИСК препоръчва да се измени член 15, параграф 5 относно тежестта на доказване по неоспорим начин (*prima facie*). Достатъчно е лицето, сигнализиращо за нередности, „да представи фактически обстоятелства, че е подало сигнал“.
- 1.11. ЕИСК препоръчва в член 15, параграф 6 компенсирането на вредите да не се прехвърля към националното право (което не е единно), а директивата да предвижда цялостно компенсиране на вредите без горна граница, подобно на законодателството на Обединеното кралство.
- 1.12. Комитетът призовава за заличаване на член 17, параграф 2, който е излишен (санкциите за клеветата или набедяване са предвидени в националното право).
- 1.13. ЕИСК призовава Комисията да добави изрична клауза за запазване на равнището на защита в член 19, за да се гарантира, че прилагането на директивата в никакъв случай няма да позволи да се ограничат правата на лицата, сигнализиращи за нередности, предоставени преди директивата, в държавите членки и в областите, в които тя се прилага, когато вече съществуващите права са по-благоприятни.
- 1.14. ЕИСК препоръчва публикуването на периодични доклади от публичните субекти и държавите членки да стане задължително.
- 1.15. ЕИСК призовава Комисията да предвиди в директивата кампании за повишаване на осведомеността на европейско и национално равнище, насочени по-специално към младите хора, за да се промени нагласата към лицата, сигнализиращи за нередности.

2. Контекст

- 2.1. Извършването на незаконни дейности и злоупотребата със закона са възможни във всяка организация, била тя частна или публична. Те могат да се проявят под много различни форми, като например корупция или измама, злоупотреба, избягване на данъчно облагане или небрежност, и ако не бъдат предприети мерки срещу тях, те могат сериозно да навредят на обществения интерес и благосъстоянието на гражданите в една или повече държави — членки на ЕС.
- 2.2. Способността да се предвиди, да се предприемат мерки или да се сложи край на рискова ситуация е от полза за предприятията, гражданите и работниците (смъртни случаи или наранявания, съдебни преследвания, финансови загуби, риск за репутацията). Сигнализирането за нередности, което Комисията предлага да бъде защитено с тази директива, е сигнализиране в името на общия интерес от полза за обществото като цяло.
- 2.3. Лицата, които работят за дадена организация или имат отношения с нея поради свързани с тяхната работа дейности, често са първите, които получават информация за закононарушения. Ето защо лицата, които сигнализират (в рамките на въпросната организация или към външен орган) или разкриват такива действия — т.нар. „лица, сигнализиращи за нередности“ — могат да играят важна роля за прекратяването им. Мнозина обаче са тези, които се въздържат да го направят. Според международни проучвания основните причини за мълчанието на хората са страхът от ответни действия с цел отмъщение, опасения, че сигнализирането за нередности ще е напразно, и незнание към кого да се обърнат. 85 % от запитаните по време на проведената през 2017 г. от Комисията обществена консултация считат, че работниците много рядко или рядко подават сигнал за заплахата или вредата за обществения интерес поради страх от правни и финансови последици, но също и поради отрицателна нагласа към лицата, сигнализиращи за нередности. В някои държави за съжаление все още не се прави разлика между лице, сигнализиращо за нередности, и предател или доносник. Сигнализирането за нередности обаче е акт на смелост, докато доносничеството е проява на малолушие.
- 2.4. Поради тези причини е важно да се гарантира ефективна защита на лицата, сигнализиращи за нередности. Вече съществуват инструменти на международно равнище и в различни държави членки. Съветът на Европа, Европейският парламент, Съветът на ЕС, както и организациите на гражданското общество и синдикалните организации вече призоваха за въвеждане на законодателство на равнището на ЕС относно защитата на лицата, сигнализиращи за нередности, действащи в името на обществения интерес. Някои европейски предприятия са въвели процедури, насочени към защита на лицата, подаващи сигнали за нередности. Предложението на Комисията изхожда от констатацията, че настоящем защитата на лицата, сигнализиращи за нередности, в Европейския съюз е неподходяща, разпокъсана в държавите членки и непоследователна в различните области на политиката.
- 2.5. Във връзка с това Комисията предлага директива, с която се въвежда защита на лицата, сигнализиращи за нередности, в целеви области, допълнена от съобщение, с което се създава политическа рамка на равнището на ЕС, включваща мерки за подкрепа на националните органи.
- 2.6. С това предложение се цели определяне на набор от общи минимални стандарти, осигуряващи защита срещу ответни действия с цел отмъщение за лицата, сигнализиращи за нередности, които подават сигнали за нарушения на правото на ЕС относно: i) обществени поръчки; ii) финансови услуги; iii) изпирене на пари и финансиране на тероризма; iv) безопасност на продуктите; v) безопасност на транспорта; vi) опазване на околната среда; vii) ядрена безопасност; viii) безопасност на храните и фуражите; ix) здраве на животните и хуманно отношение към тях; x) обществено здраве; xi) защита на потребителите; xii) защита на неприкосновеността на личния живот и личните данни и сигурност на мрежите и информационните системи.

2.7. То се прилага и спрямо нарушенията на правилата на ЕС в областта на конкуренцията, нарушенията и злоупотребите със законодателството в областта на корпоративното данъчно облагане и вредите, нанесени на финансовите интереси на ЕС.

2.8. В съответствие с предложението държавите членки ще трябва да гарантират, че предприятията с най-малко 50 служители (или с годишен оборот над 10 милиона евро) и публичните субекти създават вътрешни канали и процедури за подаване и приемане на сигнали и за предприемане на последващи действия по тях. Те ще трябва също така да гарантират, че компетентните органи разполагат с външни канали за подаване на сигнали. Тези канали трябва да гарантират поверителност на самоличността и на информацията. Малките предприятия и микропредприятията са освободени от задължението за вътрешна процедура (освен във финансовата област или в чувствителни сектори).

2.9. В предложението се забраняват преки или непреки ответни действия с цел отмъщение срещу лица, сигнализиращи за нередности, и се предвиждат мерки, които държавите членки ще трябва да предприемат за гарантиране на тяхната защита.

2.10. И накрая, в него се предвиждат ефективни, пропорционални и възпиращи санкции, които са необходими за предотвратяване на: i) възпрепятстване на подаването на сигнал, ответни действия с цел отмъщение, злонамерени производства срещу сигнализиращите лица и нарушаване на задължението за запазване на поверителността на данните за тяхната самоличност; и ii) злонамерено или целящо злоупотреба подаване на сигнали.

3. Общи бележки

3.1. Към момента само 10 от 28-те държави — членки на ЕС, вече разполагат с всеобхватно законодателство относно защитата на лицата, сигнализиращи за нередности. В Европа разпокъсаността и недостатъците на тази защита са вредни за обществения интерес и биха могли да възпрепятстват подаването на сигнали. В случай на трансгранични престъпления или престъпления, извършени в многонационални компании, лице, сигнализиращо за нередности, не се ползва от същата защита в зависимост от законодателството и съдебната практика на държавата, които се прилагат към него.

3.2. ЕИСК приветства целта да се насърчава доброволното и отговорно сигнализиране за нередности, за да се защити общественият интерес.

3.3. През 2016 г. ⁽¹⁾ Комисията отбелязва, че прилагането на правото на Съюза продължава да бъде предизвикателство, и по-ангажирането „в името на общия интерес да бъде поставен по-силен акцент върху правоприлагането“. Преследваната цел е проактивно, а не реактивно законодателство, и законодателство, което да бъде „неделима част от прилагането на правото на Съюза“.

3.4. ЕИСК отбелязва, че предложението за директива е съгласувано с досегашните европейски достижения (Съвет на Европа, Парламент, Комисия) по отношение на стандартите и целите, и по-специално с Препоръка на Съвета на Европа CM/Res(2014)7 от 30 април 2014 г., и съответства в голяма степен на националните стандарти. От друга страна, то се вписва като допълнение в съществуващите секторни механизми на ЕС (финансови услуги, транспорт, околна среда) и в политиките на ЕС (борба с корупцията, устойчиви финанси, по-справедливо данъчно облагане).

3.5. При спазване на принципа на субсидиарност материалният обхват беше ограничен до нарушенията на правото на ЕС (незаконни дейности и злоупотреба със закона) и до конкретни области, в които:

1. е необходимо да се подобри правоприлагането;
2. почти пълната липса на подадени сигнали е ключов фактор;
3. нарушенията могат сериозно да навредят на обществения интерес.

3.6. ЕИСК счита обаче, че връзката между правото на ЕС и националното право, която може да бъде източник на спорове и трудности в прилагането на залегналите в директивата принципи, би трябвало да бъде изяснена.

3.7. ЕИСК подчертава положителния аспект на директивата, която стимулира държавите да създадат „всеобхватно и съгласувано“ национално право въз основа на принципите в препоръката на Съвета на Европа и съдебната практика на Европейския съд по правата на човека (ЕСПЧ). В същото време би било важно да се гарантира гладкото функциониране на добре установени рамки в държавите членки, доколкото те спазват принципите на директивата.

3.8. Положително е също така, че се споменава приемането на по-благоприятни разпоредби в отделните държави членки. ЕИСК обаче счита за абсолютно необходимо във връзка с това да се добави клауза за запазване на равнището на защита, тъй като тази директива не трябва да служи за премахване и занижаване на по-изгодните национални разпоредби.

⁽¹⁾ ОВ С 18, 19.1.2017 г., стр. 10.

3.9. В заключение ЕИСК препоръчва директивата да бъде оценявана с оглед на доказателствата, които могат да станат достъпни в бъдеще, и въз основа на оценката на изпълнението на директивата. Той счита, че е важно да се посочи възможността за по-нататъшно разширяване на материалния обхват на директивата в контекста на тази оценка.

3.10. ЕИСК подчертава значението на прилагането на директивата в държавите членки за по-доброто функциониране на демокрацията предвид настоящите или бъдещите предизвикателства, за укрепването на принципите на правната държава, обществените свободи и почтеността, като се има предвид че свободата за заявяване на истината (или „паресия“) се счита за основен стълб на демокрацията.

3.11. ЕИСК подкрепя създаването на европейска агенция за предупреждение или европейски омбудсман, който да отговаря за координиране на работата на националните органи, отговарящи за системата за предупреждения, и да осъществява мониторинг на линиите за подаване на сигнали.

4. Конкретни бележки

4.1. ЕИСК преценява като неприемливо, че не е било възможно да се проведе консултация със социалните партньори относно предложението за директива, както е предвидено в член 154 от ДФЕС. Комисията не бива да повтаря тази практика.

4.2. Комитетът препоръчва социалната област също да бъде обхваната от директивата, като се добави член 153 от ДФЕС към 16-те правни основания на директивата. ЕИСК подчертава, че в член 1 (материален обхват) относно нарушенията на правото, за които лице, сигнализиращо за нередности, може да подаде сигнал, е пропусната защитата на работниците. В предложението не са включени дискриминацията, тормозът, насилието на работното място и др. Смята, че тези теми трябва да залегнат в директивата.

5. Персонален обхват

5.1. ЕИСК отбелязва много широкия персонален обхват на приложение на директивата: всеки работник от публичния или частния сектор, който е получил информация в контекст, свързан с работата. Понятието „работник“ е широко: всеки нает работник по смисъла на член 45 от ДФЕС и самостоятелно заето лице по смисъла на член 49 от ДФЕС, но също и всеки доброволец, стажант без възнаграждение, консултант, доставчик, подизпълнител, акционер или член на управителен съвет. Тази директива следва да допринесе за намаляване на риска от увреждане на репутацията, което би могло да застраши дружествата.

5.2. Бившите служители, синдикалните представители на работниците и юридическите лица по член 3 трябва да могат да сигнализират, като се ползват от една и съща защита; те трябва да бъдат включени ясно в член 2 от тази директива.

5.3. ЕИСК отбелязва, че длъжностните лица на ЕС трябва да се ползват със защита, равна на защитата на работниците в държавите членки.

6. Процедури за сигнализиране

6.1. Когато става въпрос за въвеждането на вътрешни механизми за сигнализиране, ЕИСК препоръчва работниците и техните синдикални представители да участват активно в тяхното разработване и прилагане.

6.2. Комитетът счита, че принципът на степенуваното сигнализиране (вътрешно, към компетентните органи, към обществеността) е в съответствие с принципа на отговорното сигнализиране. ЕИСК счита обаче, че лицето, сигнализиращо за нередности, трябва да има равна възможност за избор на достъп до вътрешната процедура или до компетентните органи, и затова препоръчва двустепенна, а не тристепенна процедура, с цел справедливост и правна сигурност. От една страна, международни проучвания дори в държави, освободени от задължението за вътрешен канал (Обединено кралство, Ирландия), сочат, че работникът използва първо вътрешната процедура от лоялност; следователно няма опасност от масово заобикаляне на вътрешната процедура. Освен това в случай на задължение за вътрешен канал е трудно да се предвидят всички необходими дерогации. От друга страна, националните законодателства предвиждат пряко сезиране на органите (например за престъпления или нарушения). И накрая, това задължение се отнася само за служителите, тъй като другите работници са освободени от него. Това води до нарушаване на принципа на равенство и до правна несигурност.

6.3. ЕИСК счита, че на работното място лицето, сигнализиращо за нередности, трябва да може да се обърне към синдикалните представители и да бъде представлявано от тях на всеки етап от процедурата за сигнализиране. Тъй като са в близост до работниците, те могат да играят съществена роля като предоставят съвети и защита.

6.4. Комитетът препоръчва гаранциите за последващи действия по външни сигнали за нередности да се прилагат също и за вътрешните сигнали: потвърждение за получаване на сигнала, предоставяне на обратна информация относно извършената обработка на сигнала за нарушение.

6.5. Изследванията показват, че най-уязвимите лица или лицата, притежаващи документи, които могат да изложат на опасност техния живот или семейството им, са принудени да действат анонимно. ЕИСК счита, че ако бъде разкрита самоличността на лице, сигнализиращо за нередности анонимно, то трябва да се ползва от защитата, предоставена от директивата. И накрая, фактът, че сигналът е получен по анонимен начин, не трябва да бъде претекст този сигнал да не се обработи.

7. Защита на лицата, сигнализиращи за нередности: тежест на доказване и компенсиране на вредите

7.1. Според предложението за директива лицето, сигнализиращо за нередности, срещу което се предприемат ответни действия с цел отмяне, трябва да докаже по неоспорим начин, че тези действия са вследствие на подаването на сигнал (двоен тест), за да се ползва от тежестта на доказване. В съответствие с принципа на обръщане на тежестта на доказване (вж. Директивата за дискриминацията) работодателят е този, който трябва докаже, че ответните действия с цел отмяне не са вследствие на подадения сигнал.

7.2. В директивата трябва да се уточнят мерките за компенсиране на вредите в случай на ответни действия с цел отмяне (член 15, параграф 6), а не да се прехвърлят към националната правна уредба, която, както стана ясно, е различна в отделните държави или не съществува. За ефективна защита на лицата, сигнализиращи за нередности, от всякакви форми на санкции, преки или непреки, е необходимо в директивата да се предвиди задължението за цялостно компенсиране на вредите без горна граница (в това число годините за пенсиониране, изгубени при уволнение), подобно на „Public Interest Disclosure Act“ („Закон за оповестяването в полза на обществения интерес“) от 1998 г.

8. Санкции

8.1. Комитетът счита, че с директивата се цели улесняване и защита на сигнализирането за нередности. Във връзка с това се препоръчва да се заличи член 17, параграф 2, който създава обръкване между отговорното сигнализиране за нередности и престъпления като клевета или набедряване, които вече са включени в националните законодателства.

9. Най-благоприятна клауза или клауза за запазване на равнището на закрила

9.1. ЕИСК приветства предвидената в директивата възможност държавите членки да въведат законодателство, което е по-благоприятно за правата на лицата, сигнализиращи за нередности. Трябва обаче да бъде добавена изрична клауза за запазване на равнището на защита, за да се запазят съществуващите в някои държави по-благоприятни законодателства или разпоредби.

10. Доклади, оценка и преразглеждане

10.1. Би трябвало да се въведе задължение за преглед на прилагането на директивата чрез публикуване на годишни доклади (анонимизирани и статистически данни) на публичните субекти и на държавите членки, за да може информацията да бъде включена в предвидения за 2027 г. доклад на Комисията и населението да е информирано.

Брюксел, 18 октомври 2018 г.

Председател
на Европейския икономически и социален комитет
Luca JAHIER

ПРИЛОЖЕНИЕ

Следните изменения, получили поне една четвърт от подадените гласове, бяха отхвърлени по време на разискванията:

Параграф 3.11

Създава се нов параграф, както следва:

3.11. ЕИСК препоръчва въпросът за предотвратяване на неблагоприятните рискове за публичните и частните предприятия от неправотерно използване или неправотерно разкриване на чувствителна информация да бъде разгледан по-пълно. Репутацията на предприятията и организациите следва да бъде гарантирана в достатъчна степен в случай на злонамерено поведение.

Изложение на мотивите

Репутацията на всяка организация е от решаващо значение за всички заинтересовани страни, не на последно място за служителите.

Резултат от гласуването

Гласове „за“: 84

Гласове „против“ 130

Гласове „въздържал се“ 15

Параграф 4.1

се заличава:

~~4.1 ЕИСК преценява като неприемливо, че не е било възможно да се проведе консултация със социалните партньори относно предложението за директива, както е предвидено в член 154 от ДФЕС. Комисията не бива да повтаря тази практика.~~

Изложение на мотивите

Тъй като предложението не се основава на член 153 от ДФЕС, не се изисква консултация със социалните партньори.

Резултат от гласуването

Гласове „за“: 79

Гласове „против“ 133

Гласове „въздържал се“ 18

Параграф 4.2

се изменя, както следва:

4.2. Комитетът признава, че правното основание на директивата е достатъчно широко, за да осигури подходяща защита на лицата, сигнализиращи за нередности. Въпреки това, от съображения за правна сигурност, ЕИСК призовава за пояснения във връзка с правния обхват, приложим за правата на работниците, препоръчва социалната област също да бъде обхваната от директивата, като се добави член 153 от ДФЕС към 16-те правни основания на директивата. ЕИСК подчертава, че в член 1 (материален обхват) относно нарушенията на правото, за които може да подаде сигнал лице, сигнализиращо за нередности, е пропусната защитата на работниците. В предложението не са включени дискриминацията, торлозът, насилието на работното място и др. Смята, че тези теми трябва да залегнат в директивата.

Изложение на мотивите

Тъй като съществуват различни мнения относно правното основание на тази директива, въпросът трябва да бъде изяснен от Комисията що се отнася до въпроса за правата на работниците (член 153 от ДФЕС).

Резултат от гласуването

Гласове „за“: 82
Гласове „против“ 139
Гласове „въздържал се“ 14

Параграф 6.2

се изменя, както следва:

6.2. Комитетът счита, че принципът на степенуваното сигнализиране (вътрешно, към компетентните органи, към обществеността) е в съответствие с принципа на отговорното сигнализиране, особено с оглед на бързото и ефективно установяване и прекратяване на нарушенията при източника, като по този начин се намаляват вътрешните или външните рискове. ЕИСК счита обаче, че лицето, сигнализиращо за нередности, трябва да има равна възможност за избор на достъп до вътрешната процедура или до компетентните органи, и затова препоръчва двустепенна, а не тристепенна процедура, с цел справедливост и правна сигурност. От една страна, международни проучвания дори в държави, освободени от задължението за вътрешен канал (Обединено кралство, Ирландия), сочат, че работникът използва първо вътрешната процедура от лоялност; следователно няма опасност от масово заобикаляне на вътрешната процедура. Освен това в случай на задължение за вътрешен канал е трудно да се предвидят всички необходими derogации. От друга страна, националните законодателства предвиждат пряко сезиране на органите (например за престъпления или нарушения). И накрая, това задължение се отнася само за служителите, тъй като другите работници са освободени от него. Това води до нарушаване на принципа на равенство и до правна несигурност.

Изложение на мотивите

Важно е, че дружеството да има възможност да реши проблема вътрешно преди лицето, подало сигнал за нередност, да го направи публично достояние. Двустепенната процедура за сигнализиране улеснява откриването и спирането на нарушения по бърз и ефективен начин при източника.

Резултат от гласуването

Гласове „за“: 78
Гласове „против“ 145
Гласове „въздържал се“ 11

Параграф 7.2

се изменя, както следва:

7.2. В Директивата трябва да се уточнят предвиждат мерките за компенсиране на вредите в случай на ответни действия с цел отпъгнене (член 15, параграф 6), като се позовава на а не да се прехвърлят към националната правна уредба, която, както стана ясно, е различна в отделните държави или не съществува. За ефективна защита на лицата, сигнализиращи за нередности, от всякакви форми на санкции, преки или непреки, е необходимо в изпълнението на директивата да се следи и оценява внимателно от гледна точка на ефективността на националните уредби, да се предвиди задължението за цялостно компенсиране на вредите без горна граница (в това число годините за пенсиониране, изгубени при уволнение), подобно на „Public Interest Disclosure Act“ („Закон за оповестяването в полза на обществения интерес“) от 1998 г.

Изложение на мотивите

Важно е системите за санкциониране и компенсиране, основани на националните уредби, да изпълняват основните цели на директивата по отношение на защитата на лицата, подаващи сигнали за нарушения, при зачитане на принципите на националните правни системи. Това е един от основните проблеми, за които трябва да се следи по отношение на прилагането на директивата.

Резултат от гласуването

Гласове „за“: 82
Гласове „против“ 144
Гласове „въздържал се“ 10

Параграф 8.1

се изменя, както следва:

8.1. *Комитетът счита, че с директивата се цели улесняване и защита на сигнализирането за нередности. Във връзка с това се препоръчва да се заличи изясни член 17, параграф 2, който ~~създава~~ може да създаде объркване между отговорното сигнализиране за нередности и престъпления като клевета или набедаване, които вече са включени в националните законодателства.*

Изложение на мотивите

Въпреки че съществува необходимост от справяне с последствията от фалшиво, подвеждащо и неоправдано разкриване на информация, обхватът на тези санкции в държавите членки би трябвало да се изясни по подходящ начин.

Резултат от гласуването

Гласове „за“: 87
Гласове „против“ 147
Гласове „въздържал се“ 6

Параграф 1.4

се изменя, както следва:

1.4. *ЕИСК ~~призовава Комисията да преразгледа~~ признава, че правното основание на директивата, за да бъдат ~~отключени~~ и правата на работниците във връзка с член 153 от Договора за функционирането на ЕС (ДФЕС) е достатъчно широко, за да осигури адекватна защита на лицата, сигнализиращи за нередности. Въпреки това, от съображения за правна сигурност, ЕИСК призовава за пояснения във връзка с правния обхват, приложил за правата на работниците.*

Изложение на мотивите

Членовете, определени от ЕК като правно основание, могат да гарантират изцяло подобряването на прилагането на правото на Съюза чрез въвеждане на нови разпоредби относно защитата на лицата, сигнализиращи за нередности, за укрепване на безпрепятственото функциониране на вътрешния пазар и правилното прилагане на политиките на Съюза и в същото време за осигуряването на последователно високи стандарти по отношение на защитата на лицата, сигнализиращи за нередности, в секторни инструменти на Съюза, където вече съществуват съответните правила. Въпреки това, за да се избегне объркване относно правното основание, свързано с правата на работниците, са необходими някои пояснения.

Резултат от гласуването

Гласове „за“: 84
Гласове „против“ 133
Гласове „въздържал се“ 6

Параграф 1.4

След настоящия параграф 1.4 се създава нов параграф:

ЕИСК е убеден, че правната уредба за защита на лицата, сигнализиращи за нередности, следва да бъде изградена по начин, който позволява да се прави разграничение между информация, която е подходяща да бъде оповестена само в рамките на дружеството, и информация, която е подходяща да бъде оповестена пред органи или дори пред широката общественост. Това е особено важно, когато става въпрос за търговски тайни.

Изложение на мотивите

В предложението следва ясно да се посочва, че лицата, сигнализиращи за нередности, винаги трябва да оповестяват съдържащата търговски тайни информация в рамките на дружеството, защото веднъж след като такава информация е станала обществено достояние, вредите за дружеството са необратими.

Резултат от гласуването

Гласове „за“: 89

Гласове „против“ 149

Гласове „въздържал се“ 7

Параграф 1.6

се изменя, както следва:

1.6. ЕИСК препоръчва (член 13) двустепенна процедура за сигнализиране за нередности, която позволява на лицето, подало сигнал за нередност, ~~по свой избор~~ да използва вътрешна процедура с цел бързото и ефективно откриване и предотвратяване на нарушения ~~или компетентните органи~~, а след това според случая компетентните публични органи и, ако е уместно, гражданското общество/медиите с цел справедливост и правна сигурност.

Изложение на мотивите

Важно е, че дружеството да има възможност да реши проблема вътрешно преди лицето, подало сигнал за нередност, да го направи публично достояние. Двустепенната процедура за сигнализиране улеснява откриването и спирането на нарушения по бърз и ефективен начин при източника.

Резултат от гласуването

Гласове „за“: 89

Гласове „против“ 144

Гласове „въздържал се“ 8

Параграф 1.10

се заличава:

1.10 ~~Комитетът препоръчва да се измени член 15, параграф 5 относно тежестта на доказване по неоспорим начин (prima facie). Достатъчно е лицето, сигнализиращо за нередности, да представи фактически обстоятелства, че е подало сигнал.~~

Изложение на мотивите

Тази препоръка не се основава на текста на проектостановището (7.1). Въпреки че може да се оспорва, принципът на обръщане на тежестта на доказване е неутрално формулиран в текста.

Резултат от гласуването

Гласове „за“: 93

Гласове „против“ 148

Гласове „въздържал се“ 7

Параграф 1.11

се изменя, както следва:

1.11. ~~За да бъдат ефективно защитени лицата, подаващи сигнали за нарушения, от всяка форма на пряко или непряко наказание, следва внимателно да се следи и оценява прилагането на директивата по отношение на ефективността на националните уредби. ЕИСК препоръчва в член 15, параграф 6 компенсирането на оредите да не се прехвърля към националното право (като не е единно), а директивата да предвижда цялостно компенсиране на оредите без горна граница, подобно на законодателството на Обединеното кралство.~~

Изложение на мотивите

Важно е системите за санкциониране и компенсиране, основани на националните уредби, да изпълняват основните цели на директивата по отношение на защитата на лицата, подаващи сигнали за нарушения, при зачитане на принципите на националните правни системи. Това е един от основните проблеми, за които трябва да се следи по отношение на прилагането на директивата.

Резултат от гласуването

Гласове „за“: 95
Гласове „против“ 143
Гласове „въздържал се“ 9

Член 1.12

се изменя, както следва:

1.12. ~~Комитетът призовава за изясняване ~~заличаване~~ на член 17, параграф 2, тъй като той би могъл да създаде объркване между отговорното сигнализиране и който е излишен (санкциите за клеветата или набедаването са предвидени в националното право).~~

Изложение на мотивите

Вж. параграф 8.1.

Резултат от гласуването

Гласове „за“: 96
Гласове „против“ 147
Гласове „въздържал се“ 7
